Recensie: Da Capo *****

MAD Festival Antwerpen
zaterdag 13 april 2024

foto © MAD Festival Antwerpen

Recensie:
Da Capo, de jongste circusvoorstelling van Circus Ronaldo verwijst naar een Italiaanse muziekterm die even veel wil zeggen als 'vanaf het begin'. Het komt er eigenlijk op neer dat als je dit aangeduid ziet op een muziekpartituur je alles vanaf het begin terug herhaalt. Herhaling én het gegeven om terug naar het begin te gaan, inspireerden het gezelschap om het over de geschiedenis te hebben van Circus Ronaldo. Maar waar ligt dat begin van Circus Ronaldo? In 1971 in Muizen toen het circus onder die naam begon op te treden? Of moeten we veel verder teruggaan in de tijd, naar 1842 zelfs? Als het van Danny afhangt niet, maar zijn broer ziet dat kennelijk aan het begin van de voorstelling lichtjes anders…

Het wordt een lange show die makkelijk vier uur zal duren, laat Danny optekenen in het begin van zodra blijkt dat ze dan toch voor de volledigheid gaan in Da Capo. Gelukkig zal ie waken over de spanningsboog van de voorstelling. Van zodra een van de oprichters Jan Van den Broeck wordt opgevoerd als lonesome cowboy zal ie een triestig nummer dat ie begeleidt op akoestische gitaar snel en vooral terecht laten overgaan in het rockende 'Johnny B Good'. Ook in de voorstelling zelf zal een artiest trouwens even 'Doe ne keer voort, jong.' zeggen, op het moment dat een ander wel erg veel tijd neemt voor een act. Héérlijk.
Met veel gevoel voor zelfhumor en -kritiek staat Circus Ronaldo in Da Capo als een fanfare die voorbij dendert achterom te kijken én tegelijkertijd ook naar de toekomst. Want wees maar zeker dat met het kleine blonde meisje de toekomst van het circus gegarandeerd lijkt. Dat Jan Van den Broeck geen naam was om mee op te treden, bleek al snel. 'Jean Pantalon' dan maar, probeert de circusdirecteur al grappend om na verloop van tijd bij Johnny Ronaldo te komen.
Andere thema's die aan bod komen en van alle tijden blijken in Da Capo, zijn op de vlucht slaan omdat je niet welkom bent op de plek waar je je tenten wil opzetten als circusfamilie. Maar ook, tijdens de oorlog op de vlucht moeten slaan als de sirenes loeien.
Een ander thema is hoe verschillend er met jonge mensen wordt omgegaan. Gentenaar Adolph Peter Van den Berghen, de betovergrootvader van Johnny die in 1842 wegliep van huis op zijn vijftiende om met het Duitse circus Wulf op tour te gaan als paardenknecht, werd gewoon bot behandeld. Hij wou goed doen maar door zijn stunteligheid en het feit dat ie voor iedereen tegelijkertijd paraat moest staan, werd ie constant uitgekafferd door de Duitse circusdirecteur blijkbaar.
Niets van dat bij het blonde jonge meisje dat zelf op haar tempo hem zal inspireren zodat ie de hoofdact wordt van de show. Ondertussen zien we het leven backstage, met zijn intriges, de clowns die een grap met

Dit artikel en zijn foto zijn auteursrechtelijk beschermd.
Herdistributie zonder schriftelijk akkoord is verboden.
This article and its picture are copyrighted.
No redistribution allowed.

hem uithalen, de spanning in de lucht tussen hem en een ballerina, maar uiteindelijk zal ie verliefd worden op een actrice van een rondtrekkend commedia dell'arte-gezelschap. En zo ontstaat het schoon huwelijk tussen circus en theater, letterlijk en figuurlijk. Dat we vandaag de dag gelukkig nog steeds mogen aanschouwen bij circus Ronaldo.

Da Capo is dan ook een ronduit prachtige, poëtische, melancholische, muzikale, grappige, tragische én filmische trip doorheen het verleden van Vlaanderens meest intrigerende circusfamilie. Het is een intimistische voorstelling die tegelijkertijd ook zo nu en dan de spektakelkaart niet schuwt. Frank Van Laecke, bekend van de spektakelmusicals van Studio 100 tekende namelijk voor de regie, en diens signatuur merk je er ook in, denken we maar aan het witte tegenlicht, de rook, het tafereel van de Bevrijding, de bruitage wanneer er donder en storm op zee geënsceneerd wordt én enkele toeschouwers het spektakel van dichtbij en zelfs mogelijks aan den lijve mogen ondervinden. Het moet gezegd, de toeschouwers krijgen hier behoorlijk wat mogelijkheden om met de artiesten te participeren in de voorstelling, terwijl bij andere circussen de piste ten strengste verboden is om te betreden voor de toeschouwers. Ook dat zegt veel over hoe toegankelijk circus Ronaldo wel is in vergelijking met de rest.

Qua circustechnieken stippen we de act aan waarin we een ballerina op haar pointes op de onderkant van enkele glazen zien stappen en vervolgens op de hals van de ene fles naar de andere. Qua luchtacrobatie behoort het moment dat een acrobate aan een koord horizontaal in de lucht, parallel met de vloer, aan een gigantisch snel tempo rondcirkelt tot een van de meest verbazende.

De act met de rode ballon die stukgeschoten wordt, is dan weer magisch, maar zorgt vooral op het einde ook voor een bijzonder fraai kippenvelmoment. Niet zelden zitten die momenten overigens in scenes waarin we Da Capo niet meer de zuivere lineaire verhaallijn zien trekken, maar we referenties zien naar enkele van de 7 verschillende generaties artiesten tegelijkertijd.

Het neemt zoals gezegd niet weg dat Circus Ronaldo ook kritisch is ten opzichte van zichzelf en het commercieel circus met de clowns en hun klassieke taart in het gezicht smijten-act bijvoorbeeld. We zijn in de jaren '80 dan aanbeland. 'Ai ai ai' komt een Harlekijn uit de negentiende eeuw uit het commedia dell'arte-theater dan even zeggen. Het is dan dat het gezelschap ook inzag dat het duidelijk wat van zijn oorspronkelijke missie en artistieke visie afgeweken was. In zo'n geval, kan je dan ook best teruggrijpen naar het begin.

< Bert Hertogs >

Credits:

Concept & regie: Danny Ronaldo

Uitvoering: Danny Ronaldo, David Ronaldo, Nanosh Ronaldo, Pepijn Ronaldo, Angelo Ronaldo, Adanya Ronaldo, Karel Creemers, Corneel Didier, Rachel Ponsonby, Marie Parrinet, Elisa Cheryl Vizioli, Brechje De Ruysscher, Maria Ronaldo, Frauke Verreyde, Flor Huybens, Niko Heremans

Techniek: Flor Huybens, Niko Heremans

Regie: Frank Van Laecke

Geluidsontwerp: David Van Keer, Steven Pringels, Pepijn Ronaldo, Rachel Ponsonby

Zakelijk leider: Lesley Verbeeck

Dit artikel en zijn foto zijn auteursrechtelijk beschermd.
Herdistributie zonder schriftelijk akkoord is verboden.
This article and its picture are copyrighted.
No redistribution allowed.